

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžf/17/2015
Identifikačné číslo spisu: 2013200470
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2017
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2013200470.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: A NIMRÓD, s.r.o., Žabia ulica 1178/50, 930 05 Gabčíkovo, IČO: 36 228 338, zastúpeného spoločnosťou Legal Cases, s.r.o., Ružová 265, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 36 720 097, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o žalobe na preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 1100307/1/162232/2013 zo dňa 05. apríla 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/23/2013 - 79 zo dňa 27. novembra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/60/2013 - 79 zo dňa 27. novembra 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom č. k. 14S/60/2013 - 79 zo dňa 27.11.2014 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1100307/1/162232/2013 zo dňa 05.04.2013, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Trnava č. 9210401/5/2308834/2012/Sche zo dňa 23.08.2012, ktorým bol podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“) v nadväznosti na ust. § 165 ods. 2, ods. 5 zákona o správe daní (daňový poriadok) žalobcovi nepriznaný nadmerný odpočet za zdaňovacie obdobie II. štvrtrok 2011 v sume 12 028,13 € a bola určená vlastná daňová povinnosť vo výške 17 994,04 €.

Krajský súd v rozsudku uviedol, že v danom prípade žalobca ako daňový subjekt jednoznačne nepreukázal, že tvrdené skutočnosti existujú na materiálnom základe tak, ako ich deklaroval v daňovom priznaní, alebo na predložených faktúrach, a to aj subjektom uvedeným na týchto faktúrach. Nesplnenie čo len jednej z hmotnoprávných zákonných podmienok má za následok nespĺnenie nároku na odpočítanie dane.

V tejto súvislosti súd považoval za potrebné k veci uviesť, že v danom prípade nepostačuje, pokiaľ si

platiteľ uplatňuje nárok na odpočítanie dane z prijatej platby na budúce plnenie, iba predloženie faktúry a zmluvy o dielo, ale musí byť schopný preukázať, že zdaniteľné obchody boli reálne uskutočnené a okrem toho tvrdené skutočnosti musia korešpondovať s predloženými listinnými dokladmi. V predmetnej veci správca dane preveroval platbu, odvedenie dane a výkon stavebných prác na základe faktúry č. 1100364 zo dňa 27.05.2011 u dodávateľa HVH MIKRO, s.r.o., pričom bolo zistené správcom dane, že táto spoločnosť nevykonávala a ani nevykonáva reálne žiadne zdaniteľné obchody. Z obsahu spisového materiálu súd zistil, že tvrdenia bývalého konateľa žalobcu (C. D.) nekorešponujú so skutočnosťami zistenými správcom dane a ani s listinnými dokladmi. Bývalý konateľ žalobcu C. D. uvádzal, že záloha mala byť poskytnutá na stavbu novej budovy v obci U., čo však nekorešponovalo jednak zo zálohovou faktúrou č. 1100364, v ktorej bolo uvedené, že má ísť o zálohu na prestavbu halových objektov v obci U. pričom v podanej žiadosti o stavebné povolenie, doručenej Obecnému úradu v U. bolo v žiadosti zasa uvádzané, že má ísť o prestavbu hospodárskej budovy na sklad. V tejto súvislosti súd dal do pozornosti tiež zistenú nezrovnalosť týkajúcu sa označenia listu vlastníctva, keď na objednávke týkajúcej sa tejto prestavby bolo uvedené iné číslo LV ako v zmluve o dielo.

Pokiaľ išlo o druhý posudzovaný prípad dôvodom neuznania spornej faktúry bol komplex obchodných vzťahov, ktoré sa v skutočnosti nezrealizovali, pričom správne orgány správne vyhodnotili tieto obchodné vzťahy ako účelové, smerujúce iba k splneniu formálnych podmienok na odpočítanie DPH. Správca dane ako aj žalovaný podrobne vyhodnotili všetky okolnosti, pričom zo zisteného skutkového stavu jednoznačne vyplýva, že v danom prípade žalobca neuniesol tak v daňovom ako aj v súdnom konaní dôkazné bremeno. Neuviedol žiadne také skutočnosti, s ktorými by sa daňové orgány nevysporiadali. V tejto súvislosti súd zdôraznil, že dôkazné bremeno spočíva na daňovom subjekte a dokazovanie zo strany správcu dane slúži na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predložených daňovým subjektom, a preto na to, aby mohli byť výdavky považované za daňové výdavky nepostačuje len formálne deklarovať určité skutočnosti, ale tieto musia byť založené na materiálnom základe.

Podľa súdu žalobné dôvody uvádzané žalobcom neboli spôsobilé spochybniť zákonnosť postupu žalovaného, resp. správnosť záverov, na základe ktorých boli založené vydané rozhodnutia správnych orgánov. S poukazom na vyššie uvedené súd považoval námietky žalobcu za nedôvodné, nakoľko bolo zistené, že žalobca neuniesol ani v daňovom ani v súdnom konaní dôkazné bremeno a nebolo možné súhlasiť ani s jeho opakovanými odvolacími námietkami, keď neuviedol žiadne také skutočnosti, s ktorými by sa daňové orgány nevysporiadali.

V danom prípade sa správne orgány dostatočným spôsobom vysporiadali s námietkami žalobcu, ich postup bol v súlade so zákonom. Skutkový stav zistený správcom dane a žalovaným, ktorých úlohou pri posudzovaní opodstatnenosti uplatnených daňových výdavkov je vychádzať nie len z daňových dokladov predložených daňovníkom, ale aj zistení, či v nich neabsentuje materiálny podklad, pričom rozhodnutia správnych orgánov boli aj náležite odôvodnené.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom namietal, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje žalobca za nezákonné, vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov. Prvostupňový súd sa stotožnil s argumentáciou správcu dane bez toho, aby dôvody svojho stotožnenia sa so závermi správcu dane riadne zdôvodnil a bez toho, aby sa vysporiadal s vyjadreniami žalobcu, ktorými preukazoval splnenie formálnych i materiálnych podmienok zdaniteľného plnenia.

Krajský súd neprihliadol na skutočnosti uvádzané žalobcom ohľadne obsahu tvrdenia bývalého konateľa žalobcu a neuviedol, prečo na ne pri svojom rozhodovaní neprihliadol. V prvom rade výpoveď bývalého konateľa dodávateľa bola poznačená dlhým časovým odstupom od uzavretia zmluvy o dielo so žalobcom, bez príslušných dokladov týkajúcich sa zmluvného vzťahu ako aj dokladov spoločnosti HVH MIKRO s.r.o.. Podľa žalobcu obsah jeho výpovede však nemožno hodnotiť ako rozporný s obsahom dohodnutej dodávky v zmysle zmluvy o dielo. Skutočnosť, že sa jednalo o rozsiahlu rekonštrukciu starej budovy, je zrejماً z predloženého projektu i rozpočtu hospodárskej budovy, z ktorých dokumentov je zrejماً rozsah vykonania diela: vykonanie zemných prác, búracích prác - búranie priečok z tehál, kovových rámov okien, dverových zárubní, osadenie nových priečok, nových okien, kompletne

tesárske a klampiarske práce, nosné konštrukcie, osadenie krytín, parapetov, odpadových rúr, prekrytie strechy, dodávka a montáž plastových okien, vrát, dverí, kompletne práce na úprave povrchov a podláh - vnútornej omietky, vonkajšej omietky, zateplenie objektu - tepelná izolácia (NOBASIL BAUMIT) objektu, potery pevne spojené s podkladovou betónovou konštrukciou, atď.. Z charakteru a rozsahu týchto prác vyplýva nad všetky pochybnosti vykonanie kompletnej prestavby budovy, majúcej za následok zrekonštruovanie starej budovy na novú budovu - a to od poterov so základovou betónovou konštrukciou, cez nové podlahy, steny, okenné rámy, okná, parapetné dosky, dvere, zárubne, vnútorné, vonkajšie omietky, vonkajšie izolácie až po novú strešnú časť budovy, vrátane osadenia škridiel, osadenia nových parapetov vnútorných i vonkajších, žľabov a odkvapových rúr. Výstavbu v podstate novej budovy potvrdzuje aj potreba vydania stavebného povolenia na uvedenú rekonštrukciu stavby ako na novú stavbu. Rozsah vykonania tohto diela bol potvrdený ako z hľadiska formálneho (faktúry riadne zaevidované v účtovníctve žalobcu i dodávateľskej firmy HVH MIKRO s.r.o., správnosť obsahových náležitostí faktúry), tak aj materiálneho (zmluva o dielo, krycí list rozpočtu, žiadosť o stavebné povolenie, výpoveď konateľa žalobcu, bývalého konateľa HVH MIKRO s.r.o., potvrdenie skutočného vykonania diela aj novým konateľom dodávateľa HVH MIKRO s.r.o.), z ktorých dôkazov tiež vyplynulo jednoznačne, že spoločnosť HVH MIKRO s.r.o. má príjem od žalobcu vo výške 132 000 € riadne v účtovníctve evidovaný. Omyl v čísle parcely nemohol vyvolať zmenu stavby, ktorá mala byť podľa zmluvy dodaná. Dodávateľ na mieste samom bol oboznámený so stavom budúcej stavby, tomu zodpovedala cenová kalkulácia i uvedený rozsah rekonštrukčných prác na existujúcom objekte. Z obsahu jeho výpovede pri prihlíadnutí na všetky ďalšie dôkazy, ktoré mal správca dane k dispozícii a ktoré si vzájomne neodporovali, nemohol správca dane dospieť k záveru, že predmet zmluvy a prijaté plnenie dodávateľa stavby od žalobcu je plnením na základe neidentifikovateľného zdaniteľného obchodu. Prvostupňový súd sa s týmito dôkazmi žalobcu vôbec nevysporiadal. Vo svojom rozhodnutí citoval správcu dane o nejednoznačnosti výpovede bývalého konateľa dodávateľa stavby, ostatné dôkazy, potvrdzujúce realitu a skutočnosť tohto zdaniteľného obchodu však nevyhodnotil vôbec a neuviedol, prečo na dôkazy predložené žalobcom pri rozhodovaní neprihliadol.

Prvostupňový súd sa s argumentmi žalobcu, ktorými pochyboval správnosť právnych záverov napadnutého rozhodnutia žalovaného, v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nezaoberal a nadväzne na to ich ani vyvrátil, ani spochybnil. Prvostupňový súd prisvedčil žalovanému bez zdôvodnenia svojho záveru o správnosti rozhodnutia správcu dane, podľa ktorého neboli preukázané podmienky na odpočítanie dane uvedené v § 49 a § 51 zákona o DPH, nakoľko služby neboli presne špecifikované a nebol presne identifikovaný objekt, na ktorom mala byť prestavba vykonaná a navyše v čase, kedy mal byť preddavok vyplatený nebolo ani známe, či a kedy dôjde k prestavbe halových objektov a vzhľadom na tieto skutočnosti prijímateľ preddavku nemal presne určené stavebné práce, ktoré ako dodávateľ dodá a tieto skutočnosti neboli preukázané ani faktúrou ani v spojitosti s krycím listom rozpočtu a názov stavby je označený: Rekonštrukcia skladu TM., čo nekorešponduje s predloženou faktúrou ani zmluvou o dielo. Žalobca nepreukázal, že by nejaké stavebné práce boli vykonané, a preto v konaní nepreukázal vznik daňovej povinnosti ani z titulu dodania tovaru alebo služby.

Prvostupňový súd žiadnym spôsobom nezodôvodnil, na základe akého právneho a skutkového stavu dospel k záveru, že postup správcu dane bol zákonný a preukázanie materiálneho základu nároku žalobcom bolo nedostatočné. Argumentmi žalobcu sa vôbec nezaoberal, nespochybnil ich ani nevyvrátil a neuviedol z akého dôvodu nepovažuje ich výpovednú hodnotu za relevantnú pri posúdení skutočnosti, či sa zdaniteľné obchody reálne uskutočnili alebo nie.

Podľa žalobcu prvostupňový súd sa však v odôvodnení svojho rozhodnutia s argumentmi žalobcu vôbec nevysporiadal a neuviedol, prečo ich považoval za irelevantné. Ani správca dane, ani prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí neuviedol, na základe akej skutočnosti dospel k záveru, že sa zdaniteľné plnenie v skutočnosti nezrealizovalo, keď odvod DPH z týchto zdaniteľných obchodov od žalobcu ako z reálne vykonanej stavebnej činnosti prijal, ale následne mu nárok na odpočet DPH z toho istého zdaniteľného plnenia v dôsledku zaplatenia subdodávateľovi za vykonané práce už neuznal. Pričom z vyjadrení žalobcu, i z vyjadrenia bývalého konateľa spoločnosti HVH MIKRO s.r.o., vyplynulo, že spoločnosť stavebné práce pre žalobcu vykonala. Potvrdzujúcou skutočnosťou je nielen preukázanie formálnych náležitostí právneho vzťahu v podobe faktúry a potvrdení o zaplatení, ale aj materiálny základ, keď žalobca preukázal, že za vykonané práce prostredníctvom HVH MIKRO s.r.o. vykonal stavebné práce, za ktoré obdržal finančné plnenie vo výške 47 760 €, z ktorej sumy pripadala na DPH čiastka 7960 €,

ktorú žalobca odviezol správcovi dane. Túto čiastku správca dane nepovažoval za neoprávnene prijatú z prípadného fiktívneho plnenia a nepovažoval uvedené plnenie z nezrealizovanej stavebnej činnosti. Na strane druhej však, keď si žalobca uplatnil u správca dane odpočet na DPH v tej istej výške, ktorú zaplatil svojmu dodávateľovi za tieto práce, správca dane považuje vykonané práce za neuskutočnené a žalobcovi odpočet na DPH v tejto sumu nepriznal.

S poukazom na vyššie uplatnenú skutkovú a právnu argumentáciu žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po posúdení veci napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, alebo ho zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že je potrebné napadnuté rozsudok Krajského súdu v Trnave zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou odvolacieho súdu bolo rozhodnúť o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/60/2013 - 79 zo dňa 27. novembra 2014, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1100307/1/162232/2013 zo dňa 05.04.2013, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Trnava č. 9210401/5/2308834/2012/Sche zo dňa 23.08.2012, ktorým bol podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“) v nadväznosti na ust. § 165 ods. 2, ods. 5 zákona o správe daní (daňový poriadok) žalobcovi nepriznaný nadmerný odpočet za zdaňovacie obdobie II. štvrtrok 2011 v sume 12 028,13 € a bola určená vlastná daňová povinnosť vo výške 17 994,04 €.

V súvislosti so skúmaním dôvodnosti rozhodnutia o zamietnutí žaloby je nevyhnutné, aby bolo dostatočne odôvodnené, lebo inak by nebolo možné urobiť záver, z akých dôvodov k zamietnutiu žaloby došlo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne nevysporiadal s dôvodmi uvedenými žalobcom v žalobe a v podstate len prevzal argumentáciu žalovaného, resp. prvostupňového správneho orgánu, teda svoj záver o zamietnutí žaloby riadne v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. neodôvodnil. Odvolací súd po dôkladnom oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku dospel k záveru, že spôsob odôvodnenia tohto rozsudku nie je ústavne a zákonne konformný. Z tohto titulu aj s ohľadom na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako konštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu je arbitrálne.

Z uvedeného je zrejmé, že v predmetnom konaní došlo k procesnej vade, zakladajúcej podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. dôvod na zrušenie rozhodnutia, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom takou vadou, nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom konaní sa krajský súd bude vecou opätovne zaoberať, svoje rozhodnutie riadne odôvodní a rozhodne znova aj o trovách pôvodného a odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.